

THE RIGHT TO REQUEST AND REVIEW INFORMATION OF THE MEMBERS OF THE BOARD OF DIRECTORS IN JOINT STOCK COMPANIES

ANONİM ŞİRKETLERDE YÖNETİM KURULU ÜYESİNİN BİLGİ ALMA VE İNCELEME HAKKI

ENİS EYYÜP MİNGSAR

ABSTRACT

It is essential that the business of joint stock companies established in accordance with the Turkish Commercial Code No. 6102 ("TCC") be carried out continuously and in a stable manner. In joint stock companies, the board of directors, which is the management and representation body of the company, is one of the most important organs of the company. The board of directors, which is obligatory in joint stock companies, take strategically important decisions regarding the company's business and transactions and ensure that the company continues its existence. The board of directors must also be informed about its responsibilities. At this point, the issue of whether the members of the board of directors have the right to receive information about the business and transactions of the company and to examine the corporate books and documents, and how and when they can exercise these rights, constitutes one of the key points of the strategy that the members of the board of directors will determine for the continuity and future of the company.

KEYWORDS

JOINT STOCK COMPANY, MANAGEMENT, REPRESENTATION, BOARD OF DIRECTORS, BOOK, DOCUMENT.

ÖZET

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ("TTK") uyarınca kurulmuş olan anonim şirketlerin işlerinin devamlı ve istikrarlı surette yürümesi esastır. Anonim şirketlerde şirketin yönetim ve temsil organı niteliğindeki yönetim kurulu, şirketin en önemli organlarından birisidir. Anonim şirketlerde bulunması zorunlu olan yönetim kurulu, şirketin iş ve işlemleriyle alakalı şirketin geleceğine yönelik stratejik öneme sahip kararlar almakta, şirketin istikrarlı biçimde varlığını sürdürmesini sağlamaktadır. Yönetim kurulunun tabi olduğu sorumlulukları bilgi almalarını da gerektirmektedir. Bu noktada, yönetim kurulu üyelerinin şirketin iş ve işlemleriyle ilgili bilgi alabilmesi, şirket defter ve belgelerini inceleyebilme haklarının bulunup bulunmadığı ve bu haklarını hangi şekilde ve ne zaman kullanabilecekleri hususları, yönetim kurulu üyelerinin şirketin devamlılığı ve geleceği hakkında belirleyeceği stratejinin kilit noktalarından birini oluşturmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER

ANONİM ŞİRKET, YÖNETİM, TEMSİL, YÖNETİM KURULU, DEFTER, BELGE.

PART 11

The board of directors, which is obligatory in joint stock companies, take strategically important decisions regarding the company's business and transactions and ensure that the company continues its existence.

Anonim şirketlerde bulunması zorunlu olan yönetim kurulu, şirketin iş ve işlemleriyle alakalı şirketin geleceğine yönelik stratejik öneme sahip kararlar almakta, şirketin istikrarlı biçimde varlığını sürdürmesini sağlamaktadır.

I. INTRODUCTION

The exercise of the right to receive information in joint stock companies involves the person who requests information being informed by the relevant person/ units in the joint stock company. This ensures that management is carried out in a transparent manner. Requesting information can occur by listening to the person responsible for providing information, asking questions, or requesting clarifications¹. It is of great importance that the members of the board of directors, who are the management and representation body of the joint stock company, are able to obtain information. Therefore, in addition to the shareholders, pursuant to Article 437 et seq. of the TCC, members of the board of directors have the right to individually request and review comprehensive information, pursuant to Article 392 of the TCC.

Accordingly, members of the board of directors have the right to request information from the company's other members, employees, and persons assigned to the management of the joint stock company and its committees, and to to examine company documents if necessary². In this article, we will first discuss how a member of the board of directors exercises their right to request and review information, followed by an ex-

I. GİRİŞ

Anonim şirketlerde bilgi alma hakkının kullanılması ile, bilgi alma hakkını kullanacak kişi anonim şirketteki ilgili kişi/ birimler tarafından bilgilendirilir. Böylece, yönetimin şeffaf biçimde yerine getirilmesi sağlanır. Bilgi alma, bilgi vermekle yükümlü kişiyi dinleme, ona soru sorma veya ondan açıklama talep etmek suretiyle gerçekleşebilir¹. Anonim şirketin yönetim ve temsil organı olan yönetim kurulunun üyesinin bilgi alabilmesi büyük önem arz etmektedir. Dolayısıyla, TTK m. 437 vd. uyarınca pay sahiplerinin yanı sıra, TTK m. 392 uyarınca bireysel olarak yönetim kurulu üyelerine de kapsamlı şekilde bilgi alma ve inceleme hakkı tanınmıştır.

Buna göre yönetim kurulu üyeleri anonim şirketin diğer üyeleri, çalışanları, anonim şirketin yönetimiyle görevlendirilen kişiler ve komitelerden bilgi alma ve gerektiği takdirde şirket evrakını inceleme hakkına sahiptirler². Makalemizde önce yönetim kurulu üyesinin bilgi alma ve inceleme hakkını kullanması şekline bahsedilecek; sonrasında bilgi alma ve inceleme hakkının ne zaman kullanılacağı ve bilgi alma ve inceleme talebinin reddedilmesi ile ortaya çıkacak uyumsuzluk durumunda neler olabileceği anlatılmıştır.

planation of when the right to request and review information can be exercised and what may happen in case of a dispute that may arise if the request for information is rejected.

II. RIGHT TO REQUEST IN GENERAL

A. Scope of the Right to Request

Article 392/1 of the TCC regulates that every member of the board of directors can exercise their right to request information and examine the business and transactions of the company. By using the phrase "every board member" in the provision of the article, we can deduce that the right to request and review information in accordance with Article 392 of the TCC is a right granted personally to each member of the board of directors.

Regarding the scope of the right to request information, the provision uses the phrase "all business and transactions of the company." This means that the right to request and review information cannot be limited to some business and affairs of the company. However, the scope of the board member's

II. GENEL OLARAK BİLGİ ALMA HAKKI

A. Bilgi Alma Hakkının Kapsamı

TTK m. 392/1 her yönetim kurulu üyesinin şirketin iş ve işlemleri hakkında bilgi alma ve inceleme hakkını kullanabileceğini düzenlemiştir. Madde hükmünde "her yönetim kurulu üyesi" demek suretiyle TTK m. 392 uyarınca bilgi alma ve inceleme hakkının yönetim kurulu üyelerinin her birine şahsen tanınan bir hak olduğu çıkarımını yapabiliriz.

Bilgi alma hakkının kapsamı ile ilgili olarak söz konusu madde hükmünde "şirketin tüm iş ve işlemleri" ibaresi kullanılmaktadır. Demek ki şirketin bazı iş ve işleri yönetim kurulu üyesinin bilgi hakkını kullanmasının kapsamının dışına çıkartılmayacak olup yönetim kurulu üyesinin bilgi alma ve inceleme hakkının kapsamı da şirketin iş ve işlemleriyle sınırlı olacaktır³. Dolayısıyla, yöne-

FOOTNOTE

¹ Ayhan Kortunay, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu ve Üyelerin Bilgi Edinme Hakkı, 1st Edition, İstanbul 2015, p. 325.

² Kortunay, s. 310.

DİPNOT

¹ Ayhan Kortunay, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu ve Üyelerin Bilgi Edinme Hakkı, 1. Baskı, İstanbul 2015, s. 325.

² Kortunay, s. 310.

³ Kortunay, s. 327.

PART 11

right to request and review information will be limited to the company's business and transactions³. Therefore, it is seen that the scope of the authority of the member of the board of directors to request and review information is broadly interpreted.

As long as it is related to the duty of the member of the board of directors and there is no justifiable reason, it is essential that the member of the board of directors exercise the right to request and review information. The fact that the information and documents requested by the member of the board of directors are confidential or have the nature of a company secret should not prevent the member of the board of directors from exercising their right. As a matter of fact, since the member of the board of directors is primarily responsible for carrying out the company's affairs, not being able to access the requested information about the business and transactions of the company will indicate that the company's board members are distrustful, which will be a major obstacle to the successful management of the company⁴.

On the other hand, the doctrine argues that the demand of the member to request and review information should be denied if there are concrete indications that a member of the board of directors who wishes to benefit from the right to request and review information will cause serious harm to the company's interests⁵.

tim kurulu üyesinin bilgi alma ve inceleme yetkisinin kapsamının geniş yorumlandığı görülmektedir.

Yönetim kurulu üyesinin göreviyle bağlantılı olduğu ve yine haklı bir sebep bulunmadığı sürece yönetim kurulu üyesine bilgi alma ve inceleme hakkının kullanılması esastır. Yönetim kurulu üyesinin talep ettiği bilgi ve belgelerin gizli olması yahut şirket sırrı niteliğinde olması yönetim kurulu üyesinin hakkını kullanmasına engel teşkil etmemelidir. Nitekim yönetim kurulu üyesi şirket işlerini yürütmekle birinci derecede görevli kişi olduğundan, yönetim kurulu üyesinin şirketin iş ve işlemleri ile ilgili talep ettiği bilgilere ulaşamaması demek, şirketin yönetim kurulu üyelerine duyulacak güvensizliğin bir göstergesi olduğu anlamına gelecektir; bu durum da şirketin başarılı bir yönetim sergilemesinin önünde büyük bir engel olacaktır⁴.

Öte yandan doktrinde, bilgi alma ve inceleme hakkından yararlanmak isteyen yönetim kurulu üyesinin şirket menfaatlerinde ciddi zarara neden olacağına ilişkin somut belirtiler bulunuyor ise, ilgili üyenin bilgi alma ve inceleme isteminin reddedilmesi savunulmaktadır⁵.

B. Form of the Right to Request for Information

The scope of the board member's right to request information is limited to the company's business and transactions, and the addressee of the said right is the company of which the board member requesting the right to information is a member of the board of directors⁶. In the detailed explanations to be made about the use of the right to information by a member of the board of directors, the issue of whether the exercise of this right is subject to form should be addressed first.

According to the rationale of TCC Article 392/3, a member of the board of directors who typically lacks the authority to request information from third parties and inspect the books and papers may exercise that right with the chairman of the board of directors' consent. It has also been said that a request about the right to review is essential to make and that this request is not subject to form according to the reasoning of the same paragraph, and that the member of the board of directors can acquire information from the board of directors chairman for this⁷.

However, it should be noted that although the member of the board of directors can express their request for the right to request and review information from the chairman of the board of directors without being subject to the form, how the request for the right to request and review information is made in case of possible disputes may be important in terms of proof. Therefore, making the request for requesting and reviewing information through provable means such as a hand-written letter or an e-mail provides convenience in terms of proof, and the justification of the request can be easily understood by the chairman of the board of directors⁸.

After explaining the form of exercising the right to request and review information, in terms of when a board member may exercise their right to request and review information, the TCC regulates the right of board members to request and review information in two ways: during a board meeting or outside of a board meeting⁹.

B. Bilgi Alma Hakkının Şekli

Yönetim kurulu üyesinin bilgi edinme hakkının kapsamı şirketin iş ve işlemleriyle sınırlı olup, söz konusu hakkın muhatabı da bilgi edinme hakkını talep eden yönetim kurulu üyesinin yönetim kurulu üyesi olduğu şirkettir⁶. Yönetim kurulu üyesinin bilgi alma hakkını kullanması hakkında yapılacak detaylı açıklamalardan evvel, bu hakkın kullanılmasının şekle tabi olup olmadığı hususu cevaplandırılmalıdır.

TTK m. 392/3'ün gerekçesinde kural olarak yönetim kurulu dışında bilgi alma ve defter ve belgeleri inceleme hakları bulunmayan yönetim kurulu üyesinin yönetim başkanının izni ile bilgi alma ve inceleme haklarını kullanabileceği, bunun için yönetim kurulu üyesinin yönetim kurulu başkanından bilgi alma ve inceleme hakkına ilişkin talepte bulunması gerektiği ve bu talebin yine aynı fıkra gerekçesi uyarınca şekle tabi olmadığı belirtilmiştir⁷.

Ancak, belirtmek gerekir ki her ne kadar yönetim kurulu üyesi yönetim kurulu başkanından bilgi alma ve inceleme hakkı talebini şekle tabi olmadan dile getirebilse de, olası uyuşmazlıklarda bilgi alma ve inceleme hakkının talebinin nasıl yapıldığı ispat vasıtası açısından önem teşkil edebilir. Dolayısıyla, bilgi alma ve inceleme talebinin yazılı veya e-posta gibi ispat edilebilir vasıtalarla yapılması hem ispat açısından kolaylık sağlamak hem de talebin gerekçelendirilmesi yönetim kurulu başkanı tarafından kolayca anlaşılabilir⁸.

Bilgi alma ve inceleme hakkının kullanılmasının şekli açıklamalarından sonra yönetim kurulu üyesinin bilgi alma ve inceleme hakkını ne zaman kullanabileceği açısından, yönetim kurulu üyelerinin bilgi alma ve inceleme hakkı TTK'da, toplantı içinde ve toplantı dışında olmak üzere iki şekilde düzenlenmiştir⁹.

FOOTNOTE

3 Kortunay, p. 327.

4 Kortunay, p. 328.

5 Muhammed Sulu, Anonim Ortaklıklarda Şirket Menfaati Kavramı, 1st Edition, İstanbul 2019, p. 86.

6 Kortunay, p. 329.

7 Metin Kıratlı, "TTK m. 392'ye Göre Bilgi Alma Hakkının Kullanılmasında Yönetim Kurulu Başkanının Rolü", Kırkkale Hukuk Mecmuası, V. 1, Iss. 2, Year 2021, p. 245.

8 Hediye Bahar Sayın, "Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Toplantı Dışında Bilgi Alma Hakkının Konusu", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, V. 124, Year 2016, p. 493.

9 Hasan Pulaşlı, "Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Yönetim Kurulu Üyelerinin Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, V. 18, Iss. 2, Year 2012, p. 588.

DİPNOT

4 Kortunay, s. 328.

5 Muhammed Sulu, Anonim Ortaklıklarda Şirket Menfaati Kavramı, 1. Baskı, İstanbul 2019, s. 86.

6 Kortunay, s. 329.

7 Metin Kıratlı, "TTK m. 392'ye Göre Bilgi Alma Hakkının Kullanılmasında Yönetim Kurulu Başkanının Rolü", Kırkkale Hukuk Mecmuası, C. 1, S. 2, 2021, s. 245.

8 Hediye Bahar Sayın, "Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Toplantı Dışında Bilgi Alma Hakkının Konusu", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 124, 2016, s. 493.

9 Hasan Pulaşlı, "Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Yönetim Kurulu Üyelerinin Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 18, S. 2, 2012, s. 588.

PART 11

III. EXERCISE OF THE RIGHT TO REQUEST AND REVIEW INFORMATION IN THE MEETING

The exercise of the right to request and review information during a meeting is not subject to the limitations stated in Article 392/3 of the TCC, and the persons responsible for managing the joint stock company are also obliged to provide information without any limitations¹⁰. The permission of the chairman of the board of directors is not required for the member of the board of directors, who has the right to request information about the course of business and individual affairs, to exercise their right to request information and review during the meeting¹¹. According to Böckli's interpretation of the Swiss doctrine, it is inappropriate to request information in writing that can be obtained during a meeting because the request for written information and the functional limit that allows board members to fulfill their duties and advance the interests of the joint stock company are the primary sources of the right to request information¹².

It is controversial whether the files and documents given to the member of the board of directors during the meeting for requesting and reviewing information will be taken by the member of the board of directors after the meeting, and in exceptional cases where the right to request and review information may be limited, the chairman of the board of directors may prohibit the board member from taking the files and documents given to the board member for requesting and reviewing information by the board member after the meeting and photocopying the relevant documents¹³.

IV. EXERCISE OF THE RIGHT TO REQUEST AND REVIEW INFORMATION APART FROM THE MEETING

Pursuant to Article 392/3 of the TCC, the members of the board of directors have the right to request and review information apart from the board meeting. Pursuant to said article, with the permission of the chairman of the board of directors, a member of the board of directors can exercise his/ her right to request information about the com-

III. TOPLANTI İÇİNDE BİLGİ ALMA VE İNCELEME HAKKININ KULLANILMASI

Bilgi alma ve inceleme hakkının toplantı içinde kullanılması, TTK m. 392/3'te bahsedilen sınırlamalara tabi olmayıp, anonim şirketin yönetimiyle görevlendirilmiş olan kişiler de herhangi bir sınırlamaya tabi olmaksızın bilgi vermekle yükümlüdürler¹⁰. İşlerin gidişatı ve münferit işler hakkında bilgi alma hakkına sahip olan yönetim kurulu üyesinin toplantı içinde bilgi alma ve inceleme hakkını kullanmasında yönetim kurulu başkanının izni aranmamaktadır¹¹. İsviçre öğretisinde Böckli tarafından ileri sürülen görüşe göre yönetim kurulu üyelerinin sorumluluklarını yerine getirmesini ve anonim şirketin menfaatlerine hizmet etmesini sağlayan işlevsellik sınırı ve toplantının hemen öncesinde yazılı bilgi alma talep edilmesi gibi zaman açısından uygunsuz zamanları ifade eden uygunluk sınırı bulunan bilgi alma hakkının temel kaynağını yönetim kurulu toplantıları oluşturduğu için, toplantı içinde alınabilecek bilgiler açısından yazılı talepte bulunulması uygun değildir¹².

Toplantı içinde kendisine bilgi alması ve incelemesi için verilen dosya ve belgelerin yönetim kurulu üyesi tarafından toplantının ardından götürülüp götürülmeyeceği hususu tartışmalı olup, bilgi alma ve inceleme hakkının sınırlandırılabilmesi istisnai hallerde, yönetim kurulu üyesine bilgi alması ve incelemesi için verilmiş olan dosya ve belgelerin yönetim kurulu üyesince toplantı sonrasında alınmasının ve ilgili belge ve dosyaların fotokopisinin çekilmesinin, yönetim kurulu başkanı tarafından yasaklanabileceği belirtilmektedir¹³.

IV. TOPLANTI DIŞINDA BİLGİ ALMA VE İNCELEME HAKKININ KULLANILMASI

TTK m. 392/3 uyarınca yönetim kurulu üyelerinin yönetim kurulu toplantı dışında da bilgi alma ve inceleme hakkı olduğu belirtilmektedir. Söz konusu madde uyarınca yönetim kurulu üyesi, yönetim kurulu başkanının izni almak suretiyle, şirket yönetimiyle görevlendirilmiş olan kişilerden şirkette işlerin gidişatı ve münferit işler hakkında bilgi alma hakkını

pany's business and individual affairs from the persons assigned to the management of the company, and will be able to request the chairman of the board of directors to provide the company's books and files for their examination, when necessary for the performance of their duties.

A member of the board of directors may request to examine the corporate books and documents apart from the meeting if it is necessary to perform their duty in accordance with the principle of accountability¹⁴. In the absence of the chairman of the board of directors, the member of the board of directors should direct their request for information to the deputy chairman of the board of directors. It should be noted that the authority of the chairman or deputy chairman of the board of directors to decide on the board member's request for information is non-transferable¹⁵. According to Article 392/3 of the TCC, the request and review of information apart from the meeting shall be made to the persons assigned with the company management. Therefore, the member of the board of directors cannot directly request information from company employees as the lower level employees of the company are not obliged to provide information apart from the meeting¹⁶.

V. EXERCISE OF RIGHT TO REQUEST AND REVIEW INFORMATION THROUGH THE EXPERT

Although the right to request information is a recognized right that the members of the board of directors should exercise personally, they cannot authorize anyone other than themselves to use their right to request and review information on their behalf¹⁷. However, sometimes the subject matter of the request for information of the member of the board of directors may be a technical subject that he/ she cannot embrace on his/ her own. In such cases, the question arises as to whether a member of the board of directors can seek the assistance of experts while exercising his/ her right to request and review information. If a member of the board of directors is unable to understand technical issues in the information under their right to request and review information, they may seek the help of legal professionals such as lawyers or economic professionals such as financial consultants¹⁸.

kullanabilecek olup, görevini yerine getirmek için gerekli olduğu takdirde yönetim kurulu üyesi, yönetim kurulu başkanından şirket defterlerinin ve dosyalarının kendisinin incelemesine sunulmasını talep edebilecektir.

Yönetim kurulu üyesi, görevini hesap verilebilirlik ilkesine uygun olarak yapması açısından gerekli ise toplantı dışında şirket defter ve belgelerini incelemeyi talep edebilir¹⁴. Yönetim kurulu başkanının yokluğunda yönetim kurulu üyesi, bilgi alma ve inceleme talebini yönetim kurulu başkanının vekiline yöneltecektir; hatta belirtmek gerekir ki yönetim kurulu başkanının veya başkan vekilinin yönetim kurulu üyesinin bilgi alma ve inceleme talebi hususunda karar verme yetkisi bir başkasına devredilemez niteliktedir¹⁵. Zaten TTK m. 392/3 uyarınca toplantı dışında bilgi alma ve incelemenin şirket yönetimiyle görevlendirilecek kişilerden isteneceği açıkça belirtilmektedir. Dolayısıyla, yönetim kurulu üyesi toplantı dışında, şirketin alt kademe çalışanlarının bilgi verme yükümlüsü olmamaları sebebiyle şirket çalışanlarıyla doğrudan temas kurmak suretiyle bilgi talep edemeyecektir¹⁶.

V. BİLGİ ALMA HAKKININ UZMAN ARACILIĞIYLA KULLANILMASI

Bilgi alma hakkı yönetim kurulu üyelerine şahsen kullanmaları gereken tanınmış bir hak olsa da, yönetim kurulu üyeleri bilgi alma ve inceleme haklarını kullanabilmek için kendilerinden başka bir kimseyi kendi yerine bilgi alma ve inceleme hakkını kullanma konusunda yetkilendiremeyecektir¹⁷. Ancak, yönetim kurulu üyesinin bilgi almayı ve incelemeyi istediği konu bazen kendisinin de tek başına kavrayamayacağı teknik bir konu olabilir. Bu noktada, yönetim kurulu üyesinin bilgi alma ve inceleme hakkını kullanırken uzman kişilerden faydalanıp faydalanamayacağı gündeme gelecektir. Yönetim kurulu üyesi, bilgi alma ve inceleme hakkı kapsamında kendisiyle paylaşılmış olan bilgiyi teknik konularda yetersiz kalması durumunda, örneğin avukat gibi hukuki konularda uzman, mali müşavir gibi ekonomik konularda uzman kişilerin yardımını alması mümkün olabilecektir¹⁸.

FOOTNOTE

¹⁰ Savaş Bozbel, "Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı (6102 Sayılı TTK m. 392)", Uluslararası Antalya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, V. 1, Iss. 1, Year 2013, p. 85.

¹¹ Emre Kalender, "Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Bilgi Alma Hakkı (TTK m. 392)", Ankara 2017, p. 159.

¹² Böckli N. 179 nakleden: Savaş Bozbel, "Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı (6102 Sayılı TTK m. 392)", Uluslararası Antalya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, V. 1, Iss. 1, Year 2013, p. 87.

¹³ Bozbel, p. 90.

¹⁴ Kalender, p. 162.

¹⁵ Kalender, p. 163.

¹⁶ Kalender, p. 164.

¹⁷ Kalender, p. 126.

¹⁸ Kalender, p. 127.

DİPNOT

¹⁰ Savaş Bozbel, "Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı (6102 Sayılı TTK m. 392)", Uluslararası Antalya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 1, 2013, s. 85.

¹¹ Emre Kalender, "Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Bilgi Alma Hakkı (TTK m. 392)", Ankara 2017, s. 159.

¹² Böckli N. 179 nakleden: Bozbel, "Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı (6102 Sayılı TTK m. 392)", Uluslararası Antalya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 1, 2013, s. 87.

¹³ Bozbel, s. 90.

¹⁴ Kalender, s. 162.

¹⁵ Kalender, s. 163.

¹⁶ Kalender, s. 164.

¹⁷ Kalender, s. 126.

¹⁸ Kalender, s. 127.

PART 11

Information obtained within the scope of the right to request and review information should be shared with individuals who are bound by confidentiality obligations, such as lawyers, by the member of the board of directors. Thus, if the expert who provides assistance does not comply with the confidentiality obligation, sanctions may be imposed on the expert who assisted in obtaining and examining information¹⁹.

In order to prepare the questions that the board member will ask during the board meeting, it is also crucial for the board member to seek the assistance of professionals in legal or economic matters, such as attorneys or financial consultants. This way, the member of the board of directors can exercise his/ her right to request and review information through an expert. In order for the member of the board of directors to exercise his/ her right to request and review information through an expert, this member must direct his/ her request to the chairman of the board of directors²⁰. Then, the chairman of the board of directors will then evaluate this request based on the specific circumstances of the concrete case and the company's interests.

VI. REJECTION OF THE RIGHT TO REQUEST INFORMATION BY THE CHAIRMAN OF THE BOARD OF DIRECTORS

Within the scope of the request of the member of the board of directors to exercise the right to request and review information, the chairman of the board of directors must not act arbitrarily when evaluating the request of the member of the board of directors. In the evaluation of whether a member of the board of directors has abused his right, the chairman of the board of directors should take into account that the right of the board member to request and review information is fundamental²¹. In case the chairman of the board of directors denies the request for information and examination, the member of the board of directors may also request from the chairman of the board of directors to call the board of directors for a meeting pursuant to Article 392/7 of the TCC. This request must be made in writing.

If the right to request and review information requested by the member of the board of

Bilgi alma ve inceleme hakkında elde edilen bilgiler yönetim kurulu üyesi tarafından avukat gibi sır saklama yükümlülüğü altında olan bir kişiyle paylaşılmalıdır. Böylece, yardım alınan uzman kişinin sır saklama yükümlülüğüne uymaması durumunda bilgi alma ve inceleme konusunda yardım alınan uzman kişiye bir yaptırım uygulanabilecektir¹⁹.

Yönetim kurulu üyesinin avukat gibi hukuki konularda uzman veya mali müşavir gibi ekonomik konularda uzman kişilerin yardımını alabilmesi, yönetim kurulu üyesinin yönetim kurulu toplantısında soracağı soruların hazırlanabilmesi bakımından da büyük önem arz etmektedir. Dolayısıyla, yönetim kurulu üyesi bilgi alma ve inceleme hakkını bir uzman yardımıyla kullanabilmelidir. Yönetim kurulu üyesi uzman yardımıyla bilgi alma ve inceleme hakkını kullanabilmek için bu konudaki talebini yönetim kurulu başkanına iletmelidir²⁰. Buna göre yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesinin bu talebini somut olayın şartlarına ve şirket menfaatlerine göre değerlendirecektir.

VI. BİLGİ ALMA HAKKININ BAŞKAN TARAFINDAN REDDEDİLMESİ

Yönetim kurulu üyesinin bilgi alma ve inceleme hakkı talebine karşı yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesinin söz konusu talebini değerlendirirken keyfi şekilde hareket etmeyecektir. Yönetim kurulu üyesinin hakkını kötüye kullanıp kullanmadığı değerlendirilmesinde, bilgi alma ve inceleme talebinde bulunan yönetim kurulu üyesinin bilgi alma ve inceleme hakkının asıl olduğu yönetim kurulu başkanı tarafından hesaba katılmalıdır²¹. Yönetim kurulu üyesinin yönetim kurulu başkanının bilgi alma ve inceleme talebini reddetmesi durumunda, TTK m. 392/7 uyarınca da yönetim kurulu üyesi, yönetim kurulu başkanının yönetim kurulunu toplantıya çağırmasını isteyebilir, ancak bu istemini yazılı olarak yapması gerekmektedir.

Yönetim kurulu üyesinin yönetim kurulu başkanından talep ettiği bilgi alma ve inceleme hakkı reddedilirse, yönetim kurulu üyesi TTK m. 392/4 uyarınca bu konuyu 2 gün içinde

directors from the chairman of the board of directors is denied, the member of the board of directors must bring this matter to the attention of the board of directors within 2 days pursuant to Article 392/4 of the TCC. If the board of directors is unable to convene or rejects this request, the member of the board of directors may the matter to the commercial court of first instance where the company headquarters is located and request that this authority be granted to him/ her²². There is no time limit for this application in the text of the law.

The refusal of the chairman of the board of directors to exercise the right to request and review information through an expert, particularly in matters requiring technical knowl-

yönetim kuruluna getirmelidir; eğer yönetim kurulu toplanamaz veya yönetim kurulu bu talebi reddederse yönetim kurulu üyesi bu konuyu şirket merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesine götürerek kendisine bu yetkinin tanınmasını talep edebilir²². Bu başvuru için kanun metninde herhangi bir süre öngörülmemiştir.

Yönetim kurulu başkanının yönetim kurulu üyesinin özellikle teknik bilgi gerektiren konularda uzman yardımıyla bilgi alma ve inceleme hakkını kullanması talebini reddetmesi de, bilgi alma talebinin reddi olarak kabul edilmelidir²³. Bu durumda da yönetim kurulu üyesinin, bilgi alma hakkı tamamen engellenmiş gibi bilgi alma davası açabilmesi mümkündür²⁴.

Information obtained within the scope of the right to request and review information should be shared with individuals who are bound by confidentiality obligations, such as lawyers, by the member of the board of directors.

Bilgi alma ve inceleme hakkında elde edilen bilgiler yönetim kurulu üyesi tarafından avukat gibi sır saklama yükümlülüğü altında olan bir kişiyle paylaşılmalıdır.

edge, should also be considered as a refusal of the request for information²³. In this case, a member of the board of directors can file a lawsuit to obtain information, as if his/ her right to receive complete information is completely prevented²⁴.

VII. DECISION TO BE MADE BY THE BOARD OF DIRECTORS

In case the chairman of the board of directors rejects the request for information and review, the member of the board of directors must make a written request to the chairman of the board of directors to call the board of directors for a meeting. However, there is no

VII. KARARIN YÖNETİM KURULU TARAFINDAN VERİLMESİ

Yönetim kurulu başkanının bilgi alma ve inceleme talebini reddetmesi halinde yönetim kurulu üyesinin, yönetim kurulu başkanının yönetim kurulunu toplantıya çağırması istemini yazılı olarak yapması gerekse de, yönetim kurulu başkanının toplantıya yapacağı

FOOTNOTE

¹⁹ Kalender, p. 127.

²⁰ Kalender, p. 127.

²¹ Kalender, p. 163.

²² Reha Poroy/ Ünal Tekinalp/ Ersin Çamoğlu, Ortaklıklar Hukuku I, 15th Edition, İstanbul 2021, p. 409.

²³ Kalender, p. 128.

²⁴ Kalender, p. 126.

DİPNOT

¹⁹ Kalender, s. 127.

²⁰ Kalender, s. 127.

²¹ Kalender, s. 163.

²² Reha Poroy/ Ünal Tekinalp/ Ersin Çamoğlu, Ortaklıklar Hukuku I, 15. Baskı, İstanbul 2021, s. 409.

²³ Kalender, s. 128.

²⁴ Kalender, s. 126.

PART 11

requirement that the call for the meeting to be made by the chairman of the board of directors must be in writing²⁵. With regard to the evaluation of the request for information and examination by the board of directors, the forms of taking the board of directors' decision will be on the agenda. Board of directors decision can be taken by physically convening a meeting, accepting a written proposal without holding a meeting, or holding a board meeting electronically.

In the case of physical invitation to the meeting, as a rule, the chairman of the board of directors shall call the board of directors for the meeting. If the chairman of the board of directors is absent, the deputy chairman of the board of directors shall call the meeting²⁶. If the meeting is not called despite the meeting request, the relevant member can apply to the court to ensure that the meeting is held²⁷. It has been stated above that the meeting call to be made by the chairman of the board of directors or the deputy chairman of the board of directors is not subject to any form. However, it is recommended that the form of the call be made through reliable means, such as by telephone, fax, or email, to ensure that all members have received the information.

Even if none of the members request a meeting, in accordance with Article 390/4 of the TCC, a decision proposal of a member of the board of directors can be made upon written approval by the majority of the total member number. Thus, there is no need for the members of the board of directors to come together. One of the members of the board of directors or the chairman of the board of directors writes the decision proposal on a paper, submits this paper to the approval of the members of the board of directors, and the other members sign this paper by voting affirmatively or negatively. It is not necessary to have the approvals and disapprovals of the members of the board of directors on the same paper. Although there is no regulation on how the resolution proposal will be delivered pursuant to Article 390/4 of the TCC, since the Law-maker stipulates that the proposal be shared with all the members of the board of directors, it is beneficial to deliver this proposal through provable means.

It is also possible to hold a board meeting electronically according to Article 1527 of the TCC. In order for a member of the board of directors to vote electronically, the com-

pany must have a website dedicated to this purpose, pursuant to Article 1527/3 of the TCC. On the other hand, the meeting of the board of directors can be held entirely electronically, or by the physical participation of some members and the participation of others electronically.

pany must have a website dedicated to this purpose, pursuant to Article 1527/3 of the TCC. On the other hand, the meeting of the board of directors can be held entirely electronically, or by the physical participation of some members and the participation of others electronically.

pany must have a website dedicated to this purpose, pursuant to Article 1527/3 of the TCC. On the other hand, the meeting of the board of directors can be held entirely electronically, or by the physical participation of some members and the participation of others electronically.

pany must have a website dedicated to this purpose, pursuant to Article 1527/3 of the TCC. On the other hand, the meeting of the board of directors can be held entirely electronically, or by the physical participation of some members and the participation of others electronically.

pany must have a website dedicated to this purpose, pursuant to Article 1527/3 of the TCC. On the other hand, the meeting of the board of directors can be held entirely electronically, or by the physical participation of some members and the participation of others electronically.

VIII. VIOLATION OF THE RIGHT TO REQUEST INFORMATION AND LITIGATION FOR REQUESTING INFORMATION

If the request for information and examination stipulated in Article 392/3 of the TCC is rejected, this matter will be brought to the board of directors within two days. In case the request of a member of the board of directors for information and review is rejected by the board of directors, the member of the board of directors may apply to the commercial court of first instance in the place where the company headquarters is located pursuant to Article 392/4 of the TCC. However, in order for a member of the board of directors to apply to the court, the request for information and review must be rejected. In order for a board member's request for information and examination to be deemed rejected, either the request of the board member must have been explicitly rejected by the board of directors, or the board of directors should not convene on this matter, or this request should have been explicitly rejected by the board of directors²⁸.

VIII. BİLGİ ALMA HAKKININ İHLALİ VE BİLGİ ALMA DAVASI

TTK madde 392/3'te öngörülen bilgi alma ve inceleme talebi reddedilirse, bu konu iki gün içinde yönetim kuruluna getirilecektir. Yönetim kurulu üyesinin bilgi alma ve inceleme talebinin yönetim kurulunda reddedilmesi durumunda, yönetim kurulu üyesi TTK m. 392/4 uyarınca şirket merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesine başvurabilecektir. Ancak yönetim kurulu üyesinin mahkemeye başvurabilmesi için bilgi alma ve inceleme talebi reddedilmiş olmalıdır. Yönetim kurulu üyesinin bilgi alma ve inceleme talebinin reddedilmiş sayılması için, ya yönetim kurulu üyesinin talebi yönetim kurulunda açıkça reddedilmiş olmalı ya da yönetim kurulunun bu hususta toplanmaması yahut yönetim kurulunca bu talep açıkça reddedilmiş olmalıdır²⁸. Mahkemenin, yönetim kurulu üyesinin açtığı bilgi alma davasında yönetim kurulu üyesinin talebinin haklılığını değerlendirme noktasında sağlıklı şekilde karar verebilmesi için, davacı yönetim kurulu üyesinin taleplerini açık ve hükme elverişli biçimde anlaşılır olacak biçimde ortaya koymuş olması gerekmektedir²⁹.

FOOTNOTE

²⁵ Necla Akdağ Güney, "Anonim Şirket Yönetim Kurulu, 2nd Edition, İstanbul 2016, p. 250.

²⁶ Güney, p. 248.

²⁷ Güney, p. 249.

²⁸ Oğuz Atalay, "Anonim Şirketlerde Bilgi Alma ve İnceleme Haklarının Mahkeme Aracılığıyla Kullanılması", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, V. 16, Year 2014, p. 68.

DİPNOT

²⁵ Necla Akdağ Güney, "Anonim Şirket Yönetim Kurulu, 2. Baskı, İstanbul 2016, s. 250.

²⁶ Güney, s. 248.

²⁷ Güney, s. 249.

²⁸ Oğuz Atalay, "Anonim Şirketlerde Bilgi Alma ve İnceleme Haklarının Mahkeme Aracılığıyla Kullanılması", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 16, 2014, s. 68.

²⁹ Kalender, s. 222.

PART 11

THIS RIGHT IT IS OF GREAT IMPORTANCE FOR THE CONTINUITY OF THE COMPANY, AND THE FACT THAT THE MEMBERS OF THE BOARD OF DIRECTORS HAVE THESE RIGHTS IS THE MANIFESTATION OF THE COMPANY'S TRUST IN THE MEMBERS OF THE BOARD OF DIRECTORS.

In order for the court to make a sound decision when assessing the rightness of the request of the member of the board of directors in the information request lawsuit filed by the member of the board of directors, the claimant (said member of the board of directors) must have clearly and intelligibly put forward the demands in a way that is understandable to the judgment²⁹.

The fact that there is no clear regulation in the TCC on the term of litigation for information acquisition does not mean that this lawsuit can always be filed. Since waiting for a long time for the filing of an information request lawsuit can be interpreted as there is no longer any legitimate interest in filing the request for information lawsuit after the rejection decision of the board of directors, it is beneficial to file the information request lawsuit in a short time³⁰. If the court is convinced that the right exists and the conditions are met as a result of its examination, the information or documents requested by the member of the board of directors who filed the lawsuit are allowed to be examined³¹.

IX. CONCLUSION

In joint stock companies, each member of the board of directors has the right to request information about the business and transactions of the company and to examine the books and documents of the company. This right it is of great importance for the continuity of the company, and the fact that the members of the board of directors have these rights is the manifestation of the company's trust in the members of the board of directors. The scope of the board member's right to request and review information is limited to the company's business and transactions, and it is essential that the board members use the right to request and review information unless there is a justifiable reason not to do so.

While the request of a member of the board of directors for the right to request and review information is not subject to form, it is beneficial to make the request in written form or via e-mail with provable means to avoid any possible disputes. A member of the board of directors may exercise his/ her right to request and review information within the meeting as well as outside the meeting. Although the board member does not need the permission of the chairman of the board, in order to exercise this right apart from the meeting, the permission of the chairman of the board of

Bilgi alma davasının açılması süresi konusunda TTK'da açıkça bir düzenleme olmayışı, bu davanın her zaman açılacağı anlamına gelmemektedir. Bilgi alma davasının açılması için uzun süre beklenilmesi, yönetim kurulunun ret kararından sonra bilgi alma davasının açılmasında artık haklı menfaatin kalmadığı şeklinde yorumlanabileceğinden, bilgi alma davasının kısa sürede açılmasında fayda vardır³⁰. Mahkemenin, yapacağı inceleme neticesinde hakkın varlığına ve şartların oluştuğuna kanaat getirmesi durumunda, dava açan yönetim kurulu üyesinin talep ettiği bilgi veya belgelerin incelenmesine izin verilir³¹.

IX. SONUÇ

Anonim şirketlerde yönetim kurulu üyelerinin her birinin şirketin iş ve işlemleriyle ilgili bilgi alma hakkının ve şirketin defter ve belgelerini inceleme hakkının bulunması, şirketin devamlılığı açısından büyük önem arz etmekte olup, yönetim kurulu üyelerinin bu haklara sahip olması da şirketin yönetim kurulu üyelerine olan güveninin tezahürüdür. Yönetim kurulu üyesinin bilgi alma ve inceleme hakkının kapsamı şirketin iş ve işlemleriyle sınırlı olup, haklı bir sebep bulunmadığı müddetçe yönetim kurulu üyesine bilgi alma ve inceleme hakkının kullanılması esastır.

Yönetim kurulu üyesinin bilgi alma ve inceleme hakkını talep etmesi şekle tabi olmasa da, olası uyuşmazlıklara karşı söz konusu talebin yazılı yolla ya da e-posta vasıtasıyla ispatlanabilir araçlarla yapılmasında fayda vardır. Yönetim kurulu üyesi bilgi alma ve inceleme hakkını toplantı içinde kullanabileceği gibi toplantı dışında da kullanabilir. Yönetim kurulu üyesinin toplantı içinde bilgi alma ve inceleme hakkının kullanılmasında yönetim kurulu başkanının iznini almasına gerek olmasa da, toplantı dışında bu hakkın kullanılabilmesi için yönetim kurulu başkanının izni gerekmekte; ancak yönetim kurulu başkanı objektif biçimde ve keyfilikten uzak

directors is required. However, the chairman of the board of directors must evaluate the request objectively and in accordance with the company's interests, without being arbitrary.

In the event that the right to request and review information is denied, the member of the board of directors can request in writing from the chairman of the board of directors to call a meeting of the board of directors, or they may obtain the right to obtain information about the business and transactions of the company and to examine the company books and documents by filing a lawsuit for information in the commercial court of first instance where the company headquarters is located.

halde şirket menfaatleriyle doğru orantılı olarak söz konusu talebi değerlendirmelidir.

Yönetim kurulu üyesi, bilgi alma ve inceleme hakkının reddedilmesi halinde yazılı olarak yönetim kurulu başkanından yönetim kurulunu toplantıya çağırmasını isteyebileceği gibi, şirket merkezinde bulunduğu asliye ticaret mahkemesinde bilgi alma davası açmak suretiyle şirket iş ve işlemleriyle ilgili bilgi alma ve şirket defter ve belgelerini inceleme hakkını mahkeme kararıyla elde edebilir.

YÖNETİM KURULU ÜYESİNİN BİLGİ ALMA VE İNCELEME HAKKININ KAPSAMI ŞİRKETİN İŞ VE İŞLEMLERİYLE SINIRLI OLUP, HAKLI BİR SEBEP BULUNMADIĞI MÜDDETÇE YÖNETİM KURULU ÜYESİNE BİLGİ ALMA VE İNCELEME HAKKININ KULLANDIRILMASI ESASTIR.

BIBLIOGRAPHY

AYHAN KORTUNAY, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu ve Üyelerin Bilgi Edinme Hakkı, 1st Edition, İstanbul 2015.

EMRE KALENDER, Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Bilgi Alma Hakkı (TTK m. 392), Ankara 2017.

HASAN PULAŞLI, "Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Yönetim Kurulu Üyelerinin Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Volume 18, Issue 2, Year 2012.

HEDİYE BAHAR SAYIN, "Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Toplantı Dışında Bilgi Alma Hakkının Konusu", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Volume 124, Year 2016.

METİN KIRATLI, "TTK m. 392'ye Göre Bilgi Alma Hakkının Kullanılmasında Yönetim Kurulu Başkanının Rolü", Kırıkkale Hukuk Mecmuası, Volume 1, Issue 2, Year 2021.

MUHAMMED SULU, Anonim Ortaklıklarda Şirket Menfaati Kavramı, 1st Edition, İstanbul 2019.

NECLA AKDAĞ GÜNEY, Anonim Şirket Yönetim Kurulu, 2nd Edition, İstanbul 2016.

OĞUZ ATALAY, "Anonim Şirketlerde Bilgi Alma ve İnceleme Haklarının Mahkeme Aracılığıyla Kullanılması", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Volume 16, Year 2014.

REHA POROY/ ÜNAL TEKİNALP/ ERSİN ÇAMOĞLU, Ortaklıklar Hukuku I, 15th Edition, İstanbul 2021.

SAVAŞ BOZBEL, "Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı (6102 Sayılı TTK m. 392)", Uluslararası Antalya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Volume 1, Issue 1, Year 2013.

KAYNAKÇA

AYHAN KORTUNAY, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu ve Üyelerin Bilgi Edinme Hakkı, 1. Baskı, İstanbul 2015.

EMRE KALENDER, Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Bilgi Alma Hakkı (TTK m. 392), Ankara 2017.

HASAN PULAŞLI, "Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Yönetim Kurulu Üyelerinin Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C. 18, S. 2, 2012.

HEDİYE BAHAR SAYIN, "Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Toplantı Dışında Bilgi Alma Hakkının Konusu", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, S. 124, 2016.

METİN KIRATLI, "TTK m. 392'ye Göre Bilgi Alma Hakkının Kullanılmasında Yönetim Kurulu Başkanının Rolü", Kırıkkale Hukuk Mecmuası, C. 1, S. 2, 2021.

MUHAMMED SULU, Anonim Ortaklıklarda Şirket Menfaati Kavramı, 1. Baskı, İstanbul 2019.

NECLA AKDAĞ GÜNEY, Anonim Şirket Yönetim Kurulu, 2. Baskı, İstanbul 2016.

OĞUZ ATALAY, "Anonim Şirketlerde Bilgi Alma ve İnceleme Haklarının Mahkeme Aracılığıyla Kullanılması", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 16, 2014.

REHA POROY/ ÜNAL TEKİNALP/ ERSİN ÇAMOĞLU, Ortaklıklar Hukuku I, 15. Baskı, İstanbul 2021.

SAVAŞ BOZBEL, "Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı (6102 Sayılı TTK m. 392)", Uluslararası Antalya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 1, 2013.

FOOTNOTE

29 Kalender, p. 222.

30 Kalender, p. 231.

31 Kalender, p. 238.

DİPNOT

30 Kalender, s. 231.

31 Kalender, s. 238.